
TENTAMEN BUSINESS MODELING & REQUIREMENTS ENGINEERING
13 FEBURARI 2007

1. (a) Beargumenteer of weerleg (maar niet allebei) de volgende stelling:

"De marketing manager bepaalt zelf wel welke software applicatie hij aanschaf. De afdeling ICT begrijpt zijn business toch niet en vertraagt de aanschaf alleen maar."

- (b) Beargumenteer of weerleg (maar niet allebei) de volgende stelling:

"Opdrachtgevers en gebruikers begrijpen niet waar het écht om gaat in hun business en wat de ideale procesgang is, laat staan dat ze problemen zien of begrijpen. Voor oplossingen hebben ze mij, de informatie-analist, broodnodig. Ik heb hun problemen en oplossing allang helder weergegeven in mijn UML-modellen."

- (c) Beargumenteer of weerleg (maar niet allebei) de volgende stelling:

"Het zelf ontwikkelen van software is zó jaren '90! Functionaliteit haal je vanaf het internet waar Hotmail, iAgenda, Writely, Google Spreadsheet, Picasa en Blogger alle functionaliteiten bieden, die we in ons bedrijf nodig hebben."

2. (a) Noem drie voordelen van een gedecentraliseerde organisatie.

(b) Noem en beschrijf de drie waardeboeden van Treacy & Wiersema. Noem voor elk waardebod een organisatie die typisch volgens dat ingericht is.

(c) Beschrijf de verschillen tussen *doelen* en *prestatie-indicatoren*. Noem drie kenmerken van een goede prestatie-indicator.

3. (a) Ondersteun of weerspreek (maar niet allebei) de volgende aanpak met behulp van argumenten uit de verandertheorie van de Caluwé ('kleurentheorie'). Benoem de gekozen aanpak in termen van de kleuren van de Caluwé:

"De organisatie heeft de afgelopen jaren zichzelf een beheersmatige aanpak eigen gemaakt, zonder veel verstoringen en vernieuwingen. "Rustig aan, dan breekt het lijntje niet" is het motto en dat past ook helemaal bij de sociale functie die de organisatie in de maatschappij vervult. Nu moet echter het verouderde centrale informatiesysteem vervangen worden, wat de directie heeft aangegrepen om een volledige nieuwe werkwijze en werkhouding te introduceren om weer een aansprekende organisatie in de markt te worden. Zowel voor klanten als voor

medewerkers. Het nieuwe informatiesysteem moet in verband met wettelijke regels wel binnen één jaar geïmplementeerd zijn. De extern aangetrokken verandermanager, een vermaarde hoogleraar met als specialiteit Lerende Organisaties, kiest zijn bewezen aanpak, waarin de gebruikers van het nieuwe systeem geleidelijk moeten leren om hun werkwijze en werkhouding aan te passen aan het nieuwe informatiesysteem en de nieuwe geldende wetten. Dit is een traject van ‘vallen en opstaan’, en is van te voren niet op tijd en geld in te schatten. Volgens de verandermanager is het de enige manier om de gebruikers te laten veranderen, zonder dat er grote groepen hun baan opzeggen.”

(b) Ondersteun of weerspreek (maar niet allebei) de volgende aanpak met behulp van argumenten uit de verandertheorie van de Caluwé (‘kleurentheorie’). Benoem de gekozen aanpak in termen van de kleuren van de Caluwé:

”De markt is behoorlijk ingezakt, dus het ICT-adviesbureau staat voor een heroriëntatie om de opbrengsten weer op peil te brengen. In plaats van een inspanningsverplichting, waar de consultants betaald worden naar het aantal uren dat ze voor de klant gewerkt hebben (‘uurtje-factuurkje’), gaat er gestreefd worden naar meer en meer resultaatverplichting. Vooraf wordt het resultaat beschreven, daarvoor betaalt de klant, en mocht achteraf meer of minder geleverd zijn, dan wordt het verschil verrekend. De verwachting is dat daar een hogere omzet mee gehaald wordt. Dit vereist wel een andere instelling van het bureau en de individuele adviseurs. Dit zijn over het algemeen slimme, maar eigenwijze mensen. De directie van het bureau kiest dan ook voor een veranderaanpak, die uitgaat van de ervaringen en ideeën van de adviseurs. Hiertoe wordt een drietal sessies georganiseerd, die beginnen met een brainstorm over het verhogen van de omzet en die moeten resulteren in uitgewerkte strategieën waarmee dat resultaat gerealiseerd gaat worden. Hoe de sessies gaan verlopen, wordt vrij gelaten. De adviseurs zijn mans genoeg. Verder vertrouwt de directie op de energie die vrijkomt bij de nieuwe mogelijkheden en uitdagingen.”

(c) Beargumenteer of weerleg (maar niet allebei) de volgende stelling:

”Elk verandertraject zonder een duidelijke strategie en visie van de organisatie is bij voorbaat kansloos. Je moet altijd top-down en vanuit de strategie werken.”

4. Lees onderstaande casus goed door en beantwoord daarna de volgende vragen:

(a). Construeer activiteiten diagram voor het bedrijfsproces beschreven in de casus.

(b) Construeer een use-case diagram voor de diensten van het nieuwe systeem zoals beschreven in de casus.

(c) Construeer een UML klassendiagram (zonder operaties) voor de gegevens die genoemd worden in de casus.

Casus Virtueel Museum

Een museum wil haar collectie toegankelijk maken via een website. Als eerste fase wil men beginnen met het geleidelijk toegankelijk maken van twee onderdelen van de collectie, te weten de schilderijenverzameling en de fotoverzameling. Voor alle items in de virtuele collectie wil men informatie vastleggen over de maker, de titel, het jaar waarin het gemaakt is, het collectienummer, en een tekstuele beschrijving van het onderwerp. Voor schilderijen wil men tevens informatie opnemen over de stijl (bijv. “impressionisme”) en het gebruikte materiaal (bijv. “olieverf op linnen”). Voor foto’s wordt vastgelegd of het een zwart-wit of een kleurenfoto betreft. In de collectie wordt expliciet een onderscheid gemaakt tussen het “werk” (het schilderij, de foto) en het beeld van het werk (bijv. een jpeg plaatje). Van een werk kunnen meerdere beelden beschikbaar zijn. Voor elk beeld wordt de resolutie en de compressiefactor vastgelegd. Voor het maken van de virtuele collectie wordt een “digitale productiestraat” opgezet. Eerst wordt door de documentatieafdeling een item (schilderij, foto) geselecteerd. Als dit item nog niet gedigitaliseerd is, dan wordt eerst door een medewerker van de audiovisuele dienst een digitale representatie gemaakt in de vorm van een of meer jpeg plaatjes. Vervolgens wordt het kunstwerk door een medewerker van de documentatieafdeling geannoteerd met de benodigde informatie. Tenslotte wordt het item door de systeemafdeling opgenomen in de database van de virtuele collectie. Op deze manier wordt incrementeel de collectie opgebouwd. Het museum wil software ontwikkelen voor het ondersteunen van het annoteren van items en voor het beheer van de virtuele collectie. Onder het beheer valt het toevoegen, wijzigen en verwijderen van items in de virtuele collectie. Het beheer wordt gedaan door de systeemafdeling, met dien verstande dat de documentatieafdeling zelf ook items mag wijzigen (maar niet toevoegen of verwijderen). Tevens moet de software gebruikers ondersteunen bij het zoeken in de collectie.

	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	Totaal
1.	8	8	8			24
2.	6	6	6			18
3.	9	9	5			23
4.	10	7	8			25
Totaal						90

$$\text{Cijfer} = (\text{punten} + 10) / 10$$